

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE

**TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTA-
KERTOMUS 2022**

TILINPÄÄTÖS 2022

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1. - 31.12.2022

Sisällys

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1. - 31.12.2022	2
1. Yleistä.....	3
2. Hallintosäännön valmistelu	3
3. Siirtoselvitysten käsittely	3
4. Hyvinvointialueen valmistelu ja resurssointi	4
5. Häiriöttömän siirtymän varmistaminen	5
6. Hyvinvointialueen toimielinrakenne.....	6
7. Strategiaprosessi	7
8. Henkilöstö.....	8
9. Talousarvio vuodelle 2022.....	8
10. Yleinen taloustilanne.....	9
11. Talousarvion toteutuminen.....	9
12. Riskien hallinta.....	11
13. Riskien hallinta tilikaudella 2022	12
TULOSLASKELMA.....	16
RAHOITUSLASKELMA	17
TASE.....	18
LIITETIEDOT.....	19
MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT	21
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	22
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA.....	23

Tilinpäätös on säilytettävä vähintään 31.12.2032 asti. Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 31.12.2028 asti.

TOIMINTAKERTOMUS

1. Yleistä

Kanta-Hämeen hyvinvointialue perustettiin hyvinvointialueita koskevan lain (611/2021) hyväksymisellä eduskunnassa kesäkuussa 2021. Valmistelu käynnistyi välittömästi. Aluevaalit toimitettiin 23.1.2022 ja päätöksenteko siirtyi 1.3.2022 lukien väliaikaiselta valmistelutoimielimeltä varsinaisille hyvinvointialueen toimielimille.

Aluevaltuusto aloitti toimintansa 1.3.2022. Vuoden aikana aluevaltuusto kokoontui kahdeksan kertaa ja käsitteli yhteensä 86 pykälää. Aluevaltuuston toiminta keskittyi kuluvana vuonna erityisesti hyvinvointialueen hallinto-organisaation rakentamiseen ja toimintaedellytysten luomiseen ja strategian valmisteluun.

Aluevaltuusto käsitteli vuoden 2022 aikana muun muassa hallintosääntöä, hyväksyi kunnilta ja kuntayhtymiltä siirtyvän henkilön siirtosuunnitelman ja siirtosopimuksen, päätti sopimusten vastaanottamisesta, valmisteli hyvinvointialueen strategiaa, päätti poliittisesta toimielinmallista ja toimielinten jäsenvalinnoista, valitsi hyvinvointialuejohtajan sekä yhdenmukaisti hyvinvointialueen maksuja.

2. Hallintosäännön valmistelu

Aluevaltuusto hyväksyi 8.3.2022 § 4 Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle ensimmäisen hallintosäännön. Valmistelussa lähdettiin siitä, että hallintosääntö on kuluvana vuonna jatkuvasti kehittyvä asiakirja, jonka avulla hyvinvointialueelle laaditaan toimiva johtamisjärjestelmä ja hyvinvointialueen sekä uudistuksen tavoitteita tukeva konserni- ja organisaatorakenne. Hallintosäännön valmistelun ohjausryhmänä toimi aluehallitus ja aluevaltuuston puheenjohtajisto. Hallintosääntöä päivitettiin ja täydennettiin vuoden 2022 aikana useaan kertaan.

3. Siirtoselvitysten käsittely

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (jatkossa voimaantulolaki) 26 §:n mukaan kunnan oli tehtävä viimeistään 28. helmikuuta 2022 hyvinvointialueelle selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi samassa ajassa tuli antaa hyvinvointialueelle arvio siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta. Hyvinvointialue sai pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeelliseksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja, ja kunta sai täydentää selvitystä viimeistään 30. kesäkuuta 2022, jos toimitiloissa,

siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi. Hyvinvointialueen aluevaltuusto käsitteli siirtoselvityksiä ensimmäisen kerran maaliskuun 2022 lopussa ja päätti irtaimen omaisuuden, lomapalkkavelan, sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen vastuulle.

Voimaanpanolain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat kunnan omistamat toimitilat siirtyvät vuokrasopimuksen nojalla hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023. Voimaanpanolain 22 §:n 2 momentin mukaan siirtymäkauden vuokrasopimus on voimassa 1.1.2023 alkaen ainakin kolme vuotta 31.12.2025 saakka. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella.

Voimaanpanolain 22 §:n 3 momentin mukaan vuokran on katettava kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokustannukset. Kunta ja hyvinvointialue voivat sopia toimitilojen hallinnasta sekä vuokra-ajasta toisin, mutta siirtymäajan vuokran tulee olla säädetyn mukainen. Toimitilatietoja tarkistettiin ja päivitettiin vuoden aikana ja muutokset huomioitiin 1.1.2023 alkaneissa kunnan ja hyvinvointialueen välisissä vuokrasopimuksissa. Kuntien markkinoilta vuokraamien, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevien tilojen vuokrasopimukset siirtyvät sellaisenaan hyvinvointialueelle.

Voimaanpanolain 23 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueelle siirtyivät 1.1.2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Edelleen voimaanpanolain 25 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueelle siirtyivät kunnista 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset. Voimaanpanolain 18 §:n 1 ja 2 momenttien mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien opiskeluhuollon psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle.

4. Hyvinvointialueen valmistelu ja resurssointi

Hyvinvointialueen valmistelun käynnistymisen yhteydessä 2021 tehtiin koko hanketta koskevat yleisen tason aikajana- ja toimenpidesuunnitelmat sekä osaprojektikohtaiset toimeenpanosuunnitelmat. Valmistelun alusta asti on ollut selvää, että muutostyö ei rajoitu ainoastaan vuosiin 2021 ja 2022, vaan mittavaan fuusioon liittyy etukäteisvalmistautumisen jatkona pidempi muutoksen aikajänne, joka kuvataan osana hyvinvointialueen strategiaa.

Valmistelutoimiston henkilöstöresurssi kasvatettiin tasaisesti vuoden 2022 aikana. Vuoden 2021 lopussa valmistelutoimiston henkilöstöresurssit olivat noin 20 henkilötyövuotta, joka koostui noin 30

henkilön työpanoksesta. Vuoden 2022 aikana henkilöstöresurssit kasvoivat tasaisesti, kun henkilöitä siirtyi liittyvistä organisaatioista hyvinvointialueelle ja loppu vuodesta palkattiin henkilöitä suoraan hyvinvointialueen avaintehtäviin. Pääosa siirtyneestä henkilöstöstä toimi osa-aikaisina työntekijöinä.

5. Häiriöttömän siirtymän varmistaminen

Sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Järjestämisvastuu pitää sisällään muun muassa vastuun lakisääteisistä tehtävistä; päätöksenteon sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, palvelujen tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä ja tuottamistavoista; vastuun asiakkaan palvelujen yhteensovittamisesta eri toimijoiden kesken ja tuottamisen valvonnan. Näiden veloitteiden täyttämiseksi hyvinvointialueella on oltava mm. riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä niin, että alue pystyy huolehtimaan asukkaidensa palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveystoimen palvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa. Kuntien ja kuntayhtymien järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisestä päättyi 31.12.2022.

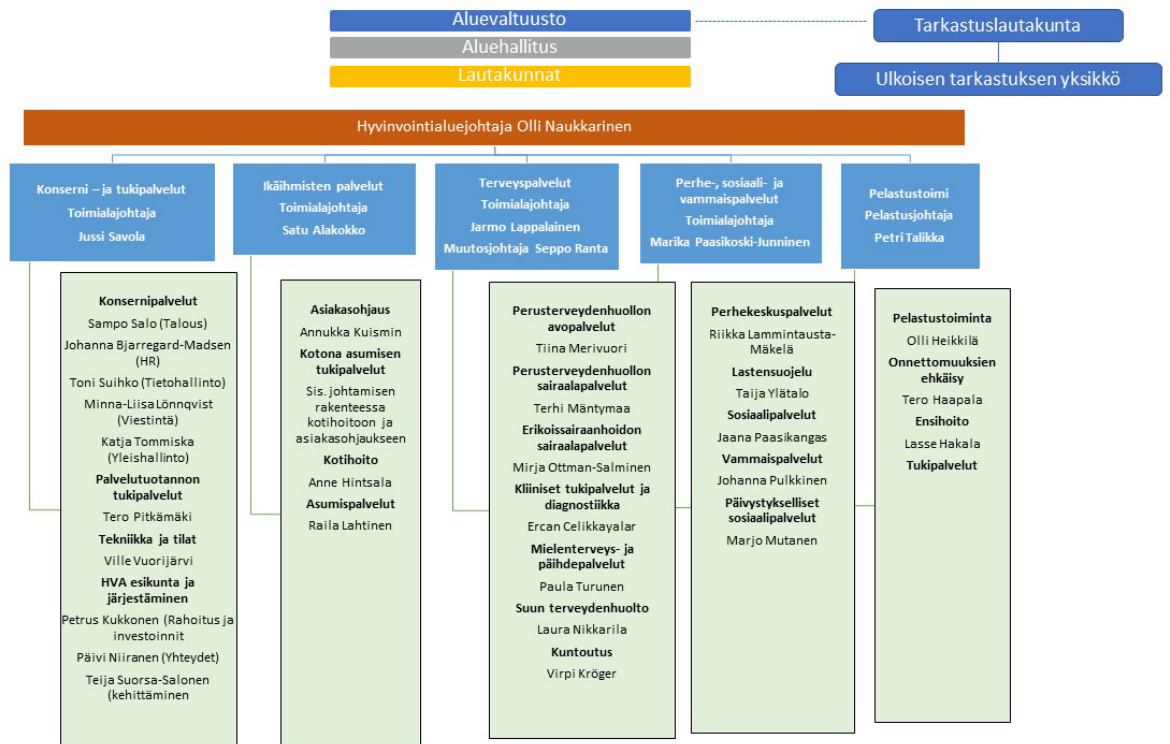
Vuoden 2022 aikana kunnat ja kuntayhtymät jatkoivat palveluiden järjestämistä. Kanta-Hämeen alueella kunnat olivat organisoineet nämä palvelut hyvin eri tavoin. Hyvinvointialueen valmistelun näkökulmasta tiukka aikataulu pakotti suuntamaan resurssit vain kaikkein keskeisimpiin asiakokonaisuuksiin, jotta järjestämisvastuun siirto voitiin toteuttaa häiriöttömästi 1.1.2023 lukien. Tämä päivämäärä oli kriittinen ja taitekohta vuoden 2022 valmistelun näkökulmasta. Oli välttämätöntä, että vuodenvaihde rauhoitettiin vähäisiltäkin toiminnan muutoksilta sujuvan järjestämisvastuun siirron varmistamiseksi. Tämä tarkoitti sitä, että kunnat ja kuntayhtymät ohjeistettiin kaikin tavoin välttämään sellaisia tilanteita, joissa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämiseen liittyvät sopimukset tai palveluiden järjestämistä tukevat sopimukset päättyisivät vuodenvaihteessa eikä jatkosta olisi sovittu. Häiriötön järjestämisvastuun siirto edellytti, että kaikki nykyiset sopimukset ja sosiaali- ja terveystoimen tukipalvelut jatkuisivat ennallaan mahdollisimman pitkään.

6. Hyvinvointialueen toimielinrakenne

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen poliittista toimielinmallia työstettiin väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) vaiheesta lähtien marraskuusta 2021 aina helmikuuhun 2022 prosessissa, joka sisälsi aloitus- ja väliseminaarin, useita työpajoja sekä asiaan liittyvän arviointikyselyn. Kysely koski laajasti konsernirakennetta sekä poliittisten toimielinten vaihtoehtoja, sekä hyvinvointialueen alustavia arvoja ja periaatteita. Joulukuussa 2021 toteutettiin kysely poliittiselle työvaliokunnalle, poliittisille piirijärjestöille, väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) jäsenille sekä liittyvien organisaatioiden toimivalle johdolle. Myös henkilöstöjärjestöiltä sekä yritys- ja sote-järjestöiltä pyydettiin näkemyksiä. Kyselyn yhteenveto käsiteltiin väliseminaarissa tammikuussa 2022 ennen pohjatyön siirtämistä valitujen päättäjien jatkotyöstettäväksi. Tammikuun aluevaalien jälkeen keskustelua jatkettiin aluevaltuuston työpajoissa sekä aluehallituksen seminaareissa, joissa kuvattiin edeltävän valmistelun linjauksia sekä käytyjä keskusteluja ja linjauksia.

Hyvinvointialueen pakollinen toimielinrakenne on määrätty hyvinvointialuelain (611/2021) 6 luvussa. Yksikielisen hyvinvointialueen pakolliset toimielimet ovat lain 35 §:n mukaan valtuuston lisäksi aluehallitus, tarkastuslautakunta ja vaalilautakunta. Muun rakenteen osalta VATE-vaiheen valmistelussa poliittisia toimielimiä tarkasteltiin laajasti eri näkökulmista. Valmisteluprosessi oli osallistava ja sen lopputulemana saatiin suljettua pois joitakin vaihtoehtoja. Aluevaltuusto päätti 26.4.2022 § 40 hyväksyä kolmen lautakunnan ja yhden yksilöjaoston mallin. Toimielinrakennetta tarkistettiin vielä loppuvuoden 2022 aikana.

Kuva: Kanta-Hämeen hyvinvointialueen toimielin- ja organisatorakenne

7. Strategiaprosessi

Hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Strategiassa tulee määrittellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Hyvinvointialuestrategia tulee ottaa huomioon hyvinvointialueen talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa. Strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa.

Hyvinvointialueen on laadittava lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa (sote-järjestämislaki 612/2021 11§). Palvelustrategiassa on otettava huomioon lain 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet. Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palveluiden saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Voimaansäätölaikasta alkaen hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia on hyväksyttävä 31.12.2022 mennessä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin VATE päätti kokouksessaan 21.1.2022 käynnistysvaiheen strategian sekä organisaatiomallin valmisteluprosessin jatkotyöskentelystä. Strategiatyötä sekä toimielin- ja johtamisrakenteen työstämistä jatkettiin helmikuussa aluevaltuutettujen työpajoissa ja ilta-kouluissa sekä konsernin rakenteiden ja hierarkian osalta virkavalmistelussa siten, että työskentelyyn osallistuivat siirtyvien organisaatioiden johto, henkilöstö sekä keskeiset sidosryhmät. Strategiatyöskentelyn ohjausryhmänä on toiminut aluehallitus. Strategiaa on käsitelty valtuustoseminaareissa kesä- ja elokuussa, lisäksi aluehallitukselle on järjestetty infotilaisuudet strategiatyön valmistelun etenemisestä ja tuloksista. Lautakunnille järjestettiin oma strategiatyöpaja. Aluevaltuusto vahvisti edellisen soteuudistuksen aikana määritellyt arvot (asiakaslähtöisyys, rohkeus, vaikuttavuus ja yhdenvertaisuus) kokouksessa 29.3.2022 § 31.

8. Henkilöstö

Hyvinvointialueen henkilöstön tehtävänä vuoden 2022 aikana oli valmistella sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastuspalveluiden järjestämisvastuun ja liikkeen luovutuksella siirtyvän henkilöstön siirtymistä hyvinvointialueelle 1.1.2023. Henkilöstöön kuului määräaikaisiin valmistelutehtäviin rekrytoituja asiantuntijoita ja etenkin loppuvuodesta myös henkilöitä, jotka siirtyivät liikkeen luovutuksella hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023. Heistä valtaosa oli johtajatehtävissä aloittaneita viranhaltijoita, jotka siirtyivät joko osittain tai kokoaikaisesti hyvinvointialueen palvelukseen jo 2022 aikana.

Hyvinvointialueen johtamisjärjestelmään kuuluvat henkilövalinnat tehtiin pääosin 2022 aikana. Hyvinvointialuejohtaja rekrytoitiin julkisessa hakumenettelyssä, mutta toimialajohtajat, tulosaluejohtajat ja palvelualueiden päälliköt rekrytoitiin sisäisissä rekrytointimenettelyssä liikkeen luovutuksella siirtyvien henkilöiden keskuudesta. Sisäisissä rekrytoinneissa hyödynnettiin osaamiskartoitusta, joka tehtiin johtaja-, päällikkö-, lähijohtaja- ja asiantuntijatehtävissä työskenteleville.

Etenkin loppuvuotta 2022 leimasi voimakas valmisteluhenkilöstön kuormitus valmisteltavien asioiden suuren määrän takia. Toisaalta valmisteluhenkilöstö onnistui päätavoitteessaan eli häiriöttömän siirtymän ja käynnistykseen valmistelussa.

9. Talousarvio vuodelle 2022

Väliaikainen valmistelutoimielin hyväksyi alkuperäisen vuoden 2022 talousarvion 10.12.2021 § 6. Vuoden 2022 kertyivät valmistelulle osoitetusta valtionavustuksesta 1 917 000 euroa ja vuoden 2021 siirtomäärärahasta 100 000 euroa, joka tekee yhteensä 2 017 000 euroa. Menoja vuodelle 2022 on arvioitu olevan 4,4 miljoonaa euroa. Tilikauden 2022 talousarvio on näin ollen noin 2,4 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Alijäämäisyys syntyy pääosin henkilöstö- ja demokratiakustannuksista. Valmisteluhenkilöstöä oli budjetoitu 34 tehtävää, joista 10 on osa-aikaista. Demokratiakustannuksiin on huomioitu toimielinten kokouskulut (kokouspalkkiot, matkakulut, ansionmenetykset) sekä mahdollinen muu tuki puolueille. Vuodelle 2022 myönnetty valtionavustus ja siirtomääräraha kattoivat vain noin 45 % arvioituista yleisvalmistelun kustannuksista.

Aluevaltuusto käsitteli vuoden 2022 talousarviomuutosta 26.4.2022 § 39. Tuloja arvioitiin saatavan yhteensä 18 138 000 euroa ja menoja arvioitiin kuluvan yhteensä 18 033 000 euroa. Muutettu talousarvio on siten laadittu 105 000 euroa ylijäämäiseksi.

10. Yleinen taloustilanne

11. Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2022 talousarvio valmisteltiin epävarmassa rahoitustilanteessa. Epävarmuutta aiheutti valtion rahoituspäätösten valmistelu tilikauden 2022 aikana. Rahoitustietojen täsmentyessä Kanta-Hämeen hyvinvointialue teki muutettu talousarvio, jonka aluevaltuusto käsitteli 26.4.2022 § 39. Muutettu talousarvio valmisteltiin 2 osassa: yleisvalmistelu ja ICT valmistelu.

Talousarvio toimintatuotot:

Siirtomääräraha 2021	1 079 000 €
Yleisrahoitus 1	1 917 000 €
ICT-rahoitus	7 622 000 €
Lisärahoitus	7 520 000 €
Yhteensä	18 138 000 €

Talousarvion toimintakulut:

– Henkilöstökulut	3 300 000 €
– Palvelujen ostot	750 000 €
– Aineet ja tarvikkeet	77 000 €
– Muut toimintakulut	220 000 €
– Demokratia- ja kokouskulut	590 000 €
– vuokrat	96 000 €
– ICT-menot	13 000 000 €
– Yhteensä	18 033 000 €

Vuodelta 2021 siirtyi siirtomääräraha vuodelle 2022 1 079 000 €. Muut toimintatulot tulivat vaiheittain tilikauden aikana alueelle.

Toimintatuotot toteutuivat seuraavasti 2022 tilikauden aikana:

– ICT-siemenrahan käyttämätön osuus tp 2021	865 132,92 €
– Siirtomääräraha	214 267,11 €
– Valtionvarainministeriön erä	1 917 022,00 €
– Valtionvarainministeriön erä	7 520 104,00 €
– Etelä-Suomen aluehallintovirasto	3 100 000,00 €
– <u>Yhteensä</u>	<u>13 616 526,03 €</u>

Merkittävin poikkeama toimintatuottojen kohdistui ICT-rahoitukseen. Rahoitus tuli alueelle vaiheittain tilikauden aikana. Osa rahoituksesta maksetaan seuraavien tilikausien aikana. Tilikaudelle 2022 ICT -rahoitus oli 3 100 000 €. ICT-siemenrahaa ei ole sidottu talousarviovuoteen. Näin ollen käyttämätön osuus siirrettiin vuodelta 2021 vuodelle 2022. Yleisvalmistelun rahoitusta Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle myönnettiin yhteensä 9 437 126 €.

Toimintakulut ovat tilikauden 2022 osalta ovat toteutuneet seuraavasti:

– Henkilöstökulut	3 957 411,29 €
– Palvelujen ostot	4 396 395,72 €
– Aineet ja tarvikkeet	47 258 €
– Muut toimintakulut	140 588,93 €
– <u>Yhteensä</u>	<u>8 754 153,35€</u>

Vuoden 2022 toimintakulut oli yhteensä 8 754 153,35 €. Kulut koostuivat pääosin henkilöstömenoista ja palveluostoista. Kyseisten erien toteuma poikkeaa merkittävästi talousarviossa esitetystä arviosta. Poikkeaman syyt; valmistelutilanteesta johtuvat epävarmuudet mm. resurssien vaihteleva saatavuus, hankintojen toteutuminen, toiminnan ja tehtävien vaikea ennustaminen. Toteutuneet ICT-kustannukset on kirjattu palveluostoihin, poiketen TA22.

Talousarvion toimintakulujen alitus kohdistui pääosin ICT-kustannuksien. ICT hankkeiden käynnistyminen viivästyi suunnittelussa aikataulussa ja niitä jouduttiin osittain siirtämään rahoituksen epävarmuustekijöiden johdosta tuleville tilikausille. Siirtyneet ICT-kustannukset tulevat kirjautumaan tilikausille 2023–2024. Kustannusten siirtyminen tilikausille 2023–2024 ei vaikuta aluevaltuuston hyväksymään talousarvioon ja – suunnitelmaan vuosille 2023–2025.

Tilikauden 2022 henkilöstökustannukset ylittivät talousarvion 657 411,29 €. Ylitys aiheutui henkilöstön siirroista hyvinvointialuevalmisteluun ja etupainotteisesti toteutetuista rekrytoinneista.

Valtiovarainministeriön ohjeistuksen mukaisesti, mikäli hyvinvointialueen toiminta on muodostunut pelkästään avustuksella rahoitetusta hyvinvointialueen valmistelusta, tilikaudelta ei voi

syntyä ylijäämää. Käyttämättä oleva ja myöhempinä tilikausina käytettävissä oleva avustus esitetään tuloennakkona taseen siirtoveltoissa. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen osalta käyttämättä oleva avustus on tulojen ja menojen erotus eli 4 998 510,64 euroa, joka kirjataan ohjeistuksen mukaisesti. Näin ollen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tilikauden 2022 tulokseksi tulee 0 euroa.

12. Riskien hallinta

Hyvinvointialueen hallintosäännössä on kuvattu vastuut ja toimivalta riskienhallinnan osalta.

Aluevaltuusto

Hyvinvointialueen aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa. Aluevaltuusto päättää mm sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (L hyvinvointialueista 22 §).

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävät ovat määritelty hyvinvointialueita koskevassa laissa (125 §) sekä hyvinvointialueen hallintosäännössä. Tarkastuslautakunnan riskienhallintaa koskevat tehtävät ovat mm:

- hyväksyä tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman;
- seurata tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
- tehdä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen, sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla;
- seurata yleisesti hyvinvointialueen hallintoa ja taloutta sekä niissä tapahtuvia muutoksia ja arvioida hallinnon, taloudenhoidon ja palvelutoiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta;
- valvoa, että toiminnasta vastaavat toimielimet, henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden huomautusten johdosta, joihin toiminnan ja talouden arviointi, hallinnon ja talouden tarkastus tai tilintarkastus ovat antaneet aihetta.

Muut lautakunnat

Lautakunnat raportoivat aluehallitukselle riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Aluehallitus

Aluehallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan

sekä arvioidaan riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä.

Riskienhallinnan osalta hallintosääntö toteaa, että aluehallitus:

- hyväksyy riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
- valvoo, että riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti;
- antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä;
- valvoo, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan.

Hyvinvointialuejohtaja

- riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan,
- riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan ja
- raportoi aluehallitukselle sovitulla tavalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen tarkastuksen, riskienhallinnan, johtamis- ja hallintojärjestelmän sekä konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle ja hyvinvointialuejohtajalle. Sisäisen tarkastuksen kohteena voivat rajoituksetta olla hyvinvointialue ja sen määräysvallassa olevat organisaatiot. Sisäisestä tarkastuksesta vastaa tarkastuspäällikkö.

13. Riskien hallinta tilikaudella 2022

Tilikaudella 2022 riskien hallintaa on käsitelty valmistelu aikana valmistelualuekohtaisesti. Valmisteluvaiheen riskejä on raportoitu ministeriöille (STM, VM, SM) tilannekuvakokouksissa kuukausitasolla. Tilannekuvaseuranta perustui ministeriöiden laatimaan aikatauluun, jossa arvioitiin eri osakokonaisuuksien valmistelutilannetta ja aikataulua sekä toimintaan liittyviä riskejä.

Hyvinvointialueen valmistelun ja toiminnan käynnistymiseen liittyviä riskejä arvioitiin selvityksessä, joka tehtiin elo-syyskuussa 2022. Selvitys tehtiin vastuualueittain:

- Konsernitalous ja -rakenne
- Konsernihallinto ja siirrot
- ICT
- Palvelut ja järjestäminen
- Viestintä

Tunnistettuina riskeinä korostuivat seuraavat teemat:

1. Valmistelijoiden työkuorma kasvaa kohtuuttomaksi, tehtävät kasautuvat muutamille henkilöille, työntekijät uupuvat, resurssin riittävyys.
2. Työntekijöitä irtisanoutuu ennen liikkeen luovutuksia etenkin määräaikaisista hallinnon asiantuntijatehtävistä.
3. Välttämättömiä HR-johtamisen prosesseja ei ole valmiina vuodenvaihteessa.
4. Viestintä henkilöstösiirroista ja HR-prosesseista epäonnistuu.
5. Siirtyvä henkilöstö ei pysy muutoksen mukana (työhyvinvointi).
6. Johtamisjärjestelmän rakentaminen viivästyy, esim. palvelualueiden johtajia ei saada valittua.
7. ICT-palveluiden ja järjestelmien häiriötön siirto ei onnistu (henkilöstölle asti näkyvää epävarmuutta esiintyy vuodenvaihteen jälkeen, yhteydet hyvinvointialueen uusiin järjestelmiin ei toimi (lisenssit, oikeudet, liittymät ja rajapinnat, rakentaminen, testaaminen, korjaukset, yhteistyö kuntien ja kuntayhtymien kanssa).
8. Talous- ja HR-järjestelmien käyttöönotto, projektien läpivienti.
9. Palvelu- ja järjestelmätoimittajien resurssit, kyvykkyys ja osaaminen.
10. Siirtyvien sopimusten massa ja niiden analysointi, rajalliset resurssit.
11. TKI-ohjelman rakentaminen koko hyvinvointialueelle on riippuvainen hyvinvointialueen johdosta ja tulevasta strategiasta.
12. Turvallisuuden ja varautumisen rakenteet, konserni ja yhdyspinnat.
13. Uusien Oma Häme -verkkosivujen sivujen rakentaminen, resurssipula.
14. Asukasviestintä vuoden vaihteen muutoksista.
15. Järjestämisvastuun häiriöttömän siirron onnistuminen ja toiminnan jatkuvuus.
16. Keskeneräisyyden sietäminen (hyvinvointialueen asukkaat, asiakkaat, henkilöstö).
17. Valmistelukokonaisuuksien yhteensovittaminen ja kokonaisuuden koordinointi.
18. Päätöksenteon erimielisyydet, organisaation rakentaminen ja suunnitellut uudistukset epäonnistuvat

Strategiset riskit

VAIKUTTAVUUS	5				1 7 9 10 13	
	4			8		
	3		6	2 3 4 5 16	14 15 17 18	
	2		11 12			
	1					
		1	2	3	4	5
TODENNÄKÖISYYS						

Kriittinen/Mahdoton hyväksyä

Korkea/Ei hyväksyttävissä

Kohtalainen/Hyväksyttävissä

Matala

Korkeimpaan riskiluokitukseen nousivat seuraavat asiat:

- Valmistelijoiden työkuorma kasvaa kohtuuttomaksi, tehtävät kasautuvat muutamille henkilöille, työntekijät uupuvat, resurssein riittävyys.
- ICT-palveluiden ja järjestelmien häiriötön siirto ei onnistu (henkilöstölle asti näkyvää epävarmuutta esiintyy vuodenvaihteen jälkeen, yhteydet hyvinvointialueen uusiin järjestelmiin ei toimi (lisenssit, oikeudet, liittymät ja rajapinnat, rakentaminen, testaaminen, korjaukset, yhteistyö kuntien ja kuntayhtymien kanssa).
- Palvelu- ja järjestelmätoimittajien resurssit, kyvykkyys ja osaaminen
- Siirtyvien sopimusten massa ja niiden analysointi, rajalliset resurssit.
- Uusien Oma Häme -verkkosivujen sivujen rakentaminen, resurssipula.

Resurssien riittävyys oli riski, joka pääosin toteutui. Avainhenkilöiden vaihtuvuus ja rekrytointihaasteet korostivat ongelmaa, päteviä hakijoita oli vaikea löytää. Riskin toteutumisen johdosta tehtäviä oli uudelleen priorisoitava ja siirrettävä vuodelle 2023.

Palveluntuottajien kyvykkyyteen, osaamiseen ja resursseihin liittyvät ongelmat olivat koko ajan esillä valmisteluaikana, ja ongelmat ovat jatkuneet myös hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen jälkeen vuonna 2023. Lähtökohtaisesti ison rakenneuudistuksen toteuttaminen lyhyessä aikaikkunassa ajoi palveluntuottajat osittain mahdottomaan tilanteeseen resurssien osalta.

Siirtyvien sopimusten osalta arvioidut riskit eivät toteutuneet vaan ne saatiin pääosin siirrettyä sovitusti hyvinvointialueen vastuulle. Kuntien viime vaiheessa tekemien uusien sopimusten ja sopimusmuutosten osalta on ollut ongelmia, joita joudutaan selvittämään tilikaudella 2023.

ICT-palveluiden siirtymisen arvioidut riskit toteutuivat osittain, mutta ne saatiin ratkaistua suhteellisen nopeasti. ICT rakenteiden heterogeenisuus ja palveluntuottajan virheet aiheuttivat pääosan toteutuneista riskeistä.

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2022	1.7. - 31.12.2021
Toimintatuotot		
Tuet ja avustukset	8.618.015,39	742.013,08
Muut toimintatuotot		
Muut tuotot	136.020,69	7.173,31
Muut toimintatuotot yhteensä	136.020,69	7.173,31
Toimintatuotot yhteensä	8.754.036,08	749.186,39
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3.043.607,95	-305.653,02
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-423.812,53	-60.674,06
Muut henkilösivukulut	-489.990,81	-53.415,45
Henkilösivukulut yhteensä	-913.803,34	-114.089,51
Henkilöstökulut yhteensä	-3.957.411,29	-419.742,53
Palvelujen ostot	-4.396.394,72	-99.288,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47.258,74	-4.155,89
Avustukset	-212.499,67	
Muut toimintakulut	-140.588,93	-11.243,10
Toimintakulut yhteensä	-8.754.153,35	-534.430,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	89,07	0,01
Muut rahoitustuotot	450,00	
Muut rahoituskulut	-113,50	
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	425,57	0,01
Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot	-308,30	-411,07
Poistot yhteensä	-308,30	-411,07
Satunnaiset kulut		-78,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	214.267,11
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	214.267,11

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, % 100,0 %

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	308,30
Investointien rahavirta	0,00
Investointimenot	-3 500,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 191,70
Rahoituksen rahavirta	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00
Saamisten muutokset	-473 879,85
Korottomien velkojen muutos	5 649 945,65
Rahoituksen rahavirta	5 176 065,80
Rahavarojen muutos	5 172 970,79
Rahavarat 1.1.	1 216 820,62
Rahavarat 31.12.	6 389 791,41

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-13 174,90 €
Investointien tulorahoitus, %	%
Kassan riittävyys, pv	pv

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirta -välitulos kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pitimmällä aikavälillä. Kertymään lasketaan mukaan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden rahavirrat.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on

vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Kassan riittävyys, pv

= 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

TASE

	31.12.2022	31.12.2021
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	924,90	1.233,20
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	924,90	1.233,20
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	12.250,00	8.750,00
Sijoitukset yhteensä	<u>12.250,00</u>	<u>8.750,00</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13.174,90	9.983,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset		93,69
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		93,69
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	18.829,98	7.173,31
Muut saamiset	394.120,15	27.528,78
Siirtosaamiset	95.628,81	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	508.578,94	34.702,09
Saamiset yhteensä	508.578,94	34.795,78
Rahat ja pankkisaamiset	<u>6.389.791,41</u>	<u>1.216.820,62</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>6.898.370,35</u>	<u>1.251.616,40</u>
V a s t a a v a a yhteensä	<u>6.911.545,25</u>	<u>1.261.599,60</u>
	31.12.2022	31.12.2021
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Tilikauden yli/alijäämä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	837.804,39	107.482,69
Muut velat	164.399,51	26.202,36
Siirtovelat	5.909.341,35	1.127.914,55
Lyhytaikainen yhteensä	<u>6.911.545,25</u>	<u>1.261.599,60</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>6.911.545,25</u>	<u>1.261.599,60</u>
V a s t a t t a v a a yhteensä	<u>6.911.545,25</u>	<u>1.261.599,60</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Kertynyt yli-/alijäämä, € 0,00€

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu sovelletusti kunnille annettuja yleisohjeita. Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenon mukaisesti. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Tilinpäätöksessä 2022 on tehty oikaisu edellisen tilikauden 2021 ylijäämään. Kertynyt ylijäämä (214 267,11 €) on oikaistu tuloennakoksi taseen siirtovelkoihin perustuen kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausuntoon hyvinvointialueen valmisteluun myönnetyn valtionavustuksen käsittelystä hyvinvointialueen kirjanpidossa (lausunto 132/2022).

Päätyneen ja edellisen tilikauden tietojen keskinäinen vertailukelpoisuus

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston tarkennetun yleisohjeen mukaisesti aikaisemman tilikauden 2021 ylijäämä (214 267,11 €) on korjattu oikaisemalla tilinpäätöksessä 2022 edellisten tilikausien ylijäämää, siirtämällä käyttämättä jäänyt valtionavustus tuloennakoksi taseen siirtovelkoihin. Vastaava oikaisu on myös tehty vertailuvuoden 2021 taseeseen.

Henkilöstön tunnusluvut

Tilikauden päättyessä palveluksessa oli 83 henkilöä.

Poistosuunnitelma

Koneet ja kalusto menojäännöspoisto 25 %

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Tuet ja avustukset valtiolta	8 618 015,39
Muut tuotot	136 020,69
Yhteensä	8 754 036,08

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Erittely muista saamisista ja siirtosaamisista

OmaVero	68 666,91
Alv-saamiset	325 393,24
Muut siirtosaamiset	95 688,81
Yhteensä	508 578,94

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

Edellisten tilikausien voitto/tappio	0,00
Tilikauden yli/alijäämä	0,00
Oma pääoma yhteensä	0,00

Erittely siirtovelosta

Lomapalkkavelka	473 642,69
Sarastia Oy laskun 1000011029 jaksotus	283 282,27
Valtionavustuksen budjetointi tilikaudelle 2023	4 998 510,64
Muut siirtovelat	153 905,75
Siirtovelat yhteensä	5 909 341,35

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset Hämeenlinnassa ____/____ 2023

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallitus

_____2023

Kaisa Lepola
puheenjohtaja

Juha Isosuo

Johanna Häggman

Tarja Filatov

Tapani Hellstén

Lauri Jormanainen

Helena Lehkonen

Timo Heinonen

Eija Aittola

Seppo Kuparinen

Vesa Mäkinen

Juhani Lehto

Mirka Soinikoski

Olli Naukkarinen
hyvinvointialuejohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Hämeenlinnassa ____/____ 2023

Talvea Oy

Tilintarkastaja, JHT, HT Jukka Vuorio

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Kirjanpitokirja	Säilytystapa
Päiväkirjat	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä
Pääkirjat	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä
Muistiotositteet	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä
Myyntitositteet	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä
Ostotositteet	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä
Palkkatositteet	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä
Liitetietositteet	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä
Tase-erittelyt	Sähköisesti Fivaldi-järjestelmässä

TOSITELAJIT JA SÄILYTTÄMISTAPA

2	Suoritukset
5	Ostolaskut
6	Maksut
8	Pkviennit
17	Autom.kirjaukset
20	Tiliote
30	Kassamaksut
50	Palkat
60	Myyntinhallinta
80	Expencc matkalaskut

Kirjanpitokirjat säilytetään vähintään kymmenen vuotta ja tositteet vähintään kuusi vuotta